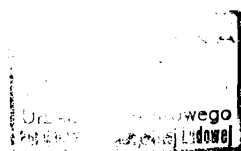

6 kwietnia 1925 r.

URZĄD PATENTOWY

CA4013/20

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

No 1158.

Kl. 28 a 6.

Badische Anilin- & Soda- Fabrik,
Ludwigshafen n. R. (Niemcy).

Sposób garbowania skór zwierzęcych.

Zgłoszono: 17 grudnia 1920 r.

Udzielono: 4 grudnia 1924 r.

Pierwszeństwo: 8 grudnia 1913 r. (Niemcy).

Można garbować skóry zwierzęce przez traktowanie je kwasami sulfonowymi aromatycznych węglowodorów oraz ich pochodnymi, pozbawionymi grup wodorotlenowych.

Liczne takie sulfokwasy, przedewszystkiem sulfokwasy wyższych trójcyklicznych aromatycznych węglowodorów, np. zawartych w wyższych frakcjach smoły pogazowej, jak olej antracenowy, kreozytowy i t.d. posiadają same w sobie znakomite właściwości garbujące. Wspomnieć należy jako przykłady: kwasy sulfonowe, antracenowe i fenantrenowe i t. p. Zwłaszcza nadają się produkty kondensacyjne kwasów sulfonowych, które możemy otrzymać przez ogrzewanie; tego rodzaju produkty kondensacyjne nadają się znakomicie do garbowania i w tych wypadkach, kiedy pojedyncze sulfokwasy same przez się nie posiada-

ją żadnego lub tylko słabe właściwości garbujące, jak to ma miejsce u kwasów sulfonowych, naftalinowych i toluolowych.

Przykładem takich produktów kondensacyjnych mogą służyć sulfokwasy naftaliny, metylnaftaliny, antracenu, toluolu lub mieszaniny sulfokwasów toluolu i naftaliny, które otrzymujemy przez ogrzewanie sulfokwasów, a które są w wodzie łatwo rozpuszczalne i dają z roztworami żelatyny silne osady.

Powyższe do garbowania wyszczególnione materiały mogą być używane zarówno pojedynczo lub w mieszaninie z innymi garbnikami, przed lub po użyciu innych garbników. Nie stracają one naturalnych garbników lecz zwiększają ich rozpuszczalność.

Zastosowanie ich w garbarstwie odpowiada w zupełności zastosowaniu natural-

nych garbników. Ponieważ sulfokwasy są o wiele silniejszymi kwasami aniżeli naturalne garbniki, zaleca się je prawie zupełnie zobojętniać, a przez odpowiedni dodatek kwasu podczas całkowitego trwania garbowania, utrzymywać w słabo kwaśnej reakcji.

Otrzymana skóra jest zwykle jasno zabarwioną, nawet przy użyciu ciemnych lub brudnozabarwionych naturalnych garbników i daje się przez końcowe potraktowanie jednym ze wspomnianych tu ciał często w znacznym stopniu pojaśnić.

W innych wypadkach jest skóra więcej lub mniej zabarwioną, np. z produktem kondensacji kwasów sulfonowych antracenu otrzymuje się równomiernie przebarwioną skórę o pięknej czarnej barwie.

Przykład 1.

Rozpuszcza się 50 części, otrzymanej przez sulfonowanie 80% antracenu, a w danym wypadku przez sól wapienną oczyszczonej mieszaniny soli sodowych 1.5 i 1.8 disulfokwasów antracenu w 1000 częściach zimnej wody, zakwasza 50 częściami 10% kwasu siarkowego, wkłada doń surówkę odwapnioną kwaśnym siarczynem i pozostawia się ją w tej kąpieli tak długo, aż nastąpi przegarbowanie. Skórę następnie w zwykły sposób się pierze i otluszcza. Dzięki tej operacji jest ona brunatno zabarwiona z nakrojem jasnobrunatnym, o mocnej strukturze tkanki i dobrej wytrzymałości na rozerwanie.

W podobny sposób można zastosować inne sulfokwasy antracenu, lub sulfokwasy fenantrenu, względnie fluorenu lub mieszaniny takich sulfokwasów, względnie sulfokwasy otrzymywane z surowego antracenu.

Przykład 2.

Rozpuszcza się 40 części kwasu dichlorantracendisulfonowego w 1000 częściach gorącej wody, okwasza 100 częściami 10% kwasu siarkowego, po ostygnięciu wkłada

doń surówkę odwapnioną dwusiarczynem i pozostawia się ją w tej kąpieli tak długo, aż nastąpi przegarbowanie. Skórę następnie w zwykły sposób pierzemy i otluszczamy, jest ona brudnożółtego koloru, z jasno różowo-żółtym nakrojem i o mocnej strukturze tkanki.

Przykład 3.

Używa się do garbowania zobojętnionego wodnego roztworu produktu kondensacji naftalino sulfonowego, przygotowanego w następujący sposób: 100 części naftaliny nagrzewa się przez 8 godzin do 130°C z 100 częściami stężonego kwasu siarkowego, następnie podnosi się temperaturę aż na 170—180° i przedmucha powietrzem.

Wyjęte próby okazują na początku przy rozpuszczaniu w wodzie wzrastające ilości nierozpuszczalnych frakcji, które jednak przy dalszym ogrzewaniu zupełnie znikają. Kondensacja jest ukończoną, gdy próba łatwo i na jasno rozpuszcza się w wodzie. Analogicznie postępuje się przy użyciu produktów kondensacyjnych innych sulfokwasów np. ciał otrzymywanych z kwasu metylnaftalin-sulfonowego, antracen-sulfonowego, toluol-sulfonowego i t. d. lub z ich mieszanin.

Zastrzeżenie patentowe.

Sposób garbowania skór zwierzęcych tem znamieny, że, jako garbników używa się kwasów sulfonowych pozbawionych grup wodorotlenowych aromatycznych, niemniej jak trójcyklicznych, węglowodorów, lub produktów kondensacyjnych, otrzymywanych przez ogrzewanie sulfokwasów jedno-, dwu-, lub wielordzeniowych węglowodorów, samych lub w mieszaninie z innymi garbnikami przed, względnie po użyciu innych garbników.

Badische Anilin- & Soda-Fabrik.

Zastępca: M. Kryzan,
rzecznik patentowy.